

คู่มือการจัดการความรู้
ด้านการผลิตบัณฑิต และด้านการวิจัย
คณะมนุษยศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2563

จัดทำโดย
คณะกรรมการจัดการความรู้ คณะมนุษยศาสตร์

การจัดการความรู้ด้านการผลิตบัณฑิต

หัวข้อ “การจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของคณะมนุษยศาสตร์ ม.ร. อย่างไรให้มีประสิทธิภาพในยุค COVID-19”

1. เทคนิคต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ของคณะมนุษยศาสตร์ ม.ร. อย่างไรให้มีประสิทธิภาพในยุค COVID-19

1.1 ช่องทาง (Platform) และอุปกรณ์

เนื่องจากปัจจุบันมีโปรแกรมจำนวนมากที่สามารถนำมาใช้สำหรับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ได้ อย่างไรก็ตามการประเมินความเหมาะสมของแต่ละโปรแกรมที่จะนำมาใช้จัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ควรคำนึงถึงความต้องการและข้อจำกัดในการเข้าถึงสื่อเทคโนโลยีของนักศึกษาที่แตกต่างกัน อีกทั้งต้องไม่สร้างภาระที่ไม่จำเป็นแก่นักศึกษาด้วย โดยผู้สอนควรทดลองใช้ช่องทางที่หลากหลาย จะทำให้รู้ถึงข้อดีข้อเสีย หรือความเหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน เช่น

1.1.1 การใช้แอปพลิเคชัน Google Classroom and Meet, Microsoft Teams, Moodle, หรือ Zoom ซึ่งเป็นแอปพลิเคชันที่ทำให้การเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์มีลักษณะเหมือนการเรียนการสอนในห้องเรียนจริง ๆ ผู้เรียนและผู้สอนได้พูดคุยโต้ตอบ และซักถามข้อสงสัยกับอาจารย์ได้ทันที เป็นการบรรยายสดซึ่งในระบบ Course On Demand ไม่สามารถทำได้

1.1.2 การทำคลิปบรรยายโดยใช้โปรแกรม OBS, PowerPoint, หรือ Active Presenter แล้วอัปโหลดคลิปลง Google Drive หรือ One Drive และแชร์ลิงก์ให้นักศึกษาโดยตรง หรือส่งเทปลงระบบ Course On Demand ซึ่งเหมาะกับผู้ที่ทำงานแล้ว หรือใช้ดูเทปทบทวนความรู้

1.1.3 ผู้สอนสามารถใช้โปรแกรม MP4 Splitter, MP4 Joiner, MP4 Tools, และ Movavi video editor เป็นเครื่องมือสำหรับตัดต่อไฟล์วิดีโอการสอนที่สะดวกมาก

1.1.4 การสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนออนไลน์ให้สนุกไม่น่าเบื่อ โดยใช้โปรแกรม Wordwall, Quizizz, และ Kahoot สร้างเกมให้นักศึกษาเล่น เพื่อตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่จะเรียน หรือเพื่อทบทวนความรู้เดิมที่ได้เคยเรียนมาแล้ว ก่อนเข้าสู่บทเรียนใหม่

1.1.5 การบันทึกคำบรรยายที่สำนักเทคโนโลยีการศึกษา สถาบันคอมพิวเตอร์ หรือคณะมนุษยศาสตร์ เป็นอีกหนึ่งช่องทางสำหรับอาจารย์ที่ไม่ถนัดใช้เทคโนโลยีด้วยตนเองเพื่อส่งสถาบันคอมพิวเตอร์อัปโหลดขึ้น Course On Demand (M-Learning)

1.2 ช่องทางการติดต่อสื่อสารกับผู้เรียน

1.2.1 ใช้ E-mail, Facebook, Line, และ Google Classroom เผยแพร่กำหนดการสอนและแจ้งข่าวสาร สื่อการศึกษาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องการจัดการเรียนการสอน ซึ่งการใช้งานแต่ละประเภทอาจมีข้อดี ข้อเสียแตกต่างกัน อาจารย์สามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับจำนวนนักศึกษาให้แต่ละวิชา และไม่ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวของอาจารย์

1.3 การจัดการเรียนการสอนของอาจารย์

1.3.1 การจัดการเรียนการสอนออนไลน์นั้น ผู้สอนควรคำนึงถึงความต้องการของนักศึกษาเป็นหลัก หาทางเลือกที่จะเปิดโอกาสให้กับนักศึกษาได้อย่างเสมอภาคแก่นักศึกษาที่มีข้อจำกัดเรื่องอุปกรณ์เทคโนโลยี เช่น ความพร้อมในการเข้าถึงอุปกรณ์เรียนที่แตกต่างกัน และนักศึกษาสามารถเปิดฟังคลิปบรรยาย เพื่อทบทวนเนื้อหาได้หลายครั้งจากที่ใดก็ได้ อีกทั้งผู้สอนต้องอย่าหยุดนิ่ง จะต้องค้นหาวิธีการใหม่ ๆ ให้นักศึกษาเกิดความต้องการในการเรียนรู้ กระตุ้นความสนใจ รวมทั้งพัฒนาการสอนและสื่อให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีรูปแบบและวิธีการสอนที่หลากหลายผสมผสานกัน เช่น ใน 1 วิชา ผู้สอนอาจมีวิธีการสอนหลายวิธีก็ได้ สอนได้หลายแบบหลายช่องทาง ทั้งการสอนสด และเทปคำบรรยาย เพื่อให้สอดคล้องกับวิชาที่มีความหลากหลาย และผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน

1.3.2 ผู้สอนควรออกแบบสื่อการสอนให้มีตัวหนังสือในแต่ละแผ่นไม่มากจนเกินไป เน้นหัวข้อใหญ่ มีสีสัน มีรูปภาพ เน้นลูกเล่น แทรกคลิปวิดีโอ โดยผู้สอนมีเนื้อเรื่องเล่าประกอบภาพ จะทำให้เกิดภาพความจำ เกิดความเข้าใจ นักศึกษานำมายกตัวอย่างและนำไปเขียนตอบข้อสอบได้

1.3.3 สำหรับวิชาที่ต้องใช้รูปภาพประกอบการสอนเป็นสิ่งสำคัญ การใช้โปรแกรม Power Point อัดคลิปบรรยายเป็นไฟล์วิดีโอ สามารถบันทึกข้อมูลคุณภาพสูงได้ ที่ผู้สอนสามารถนำไปแชร์ให้นักศึกษาในช่องทางต่าง ๆ เช่น Google Classroom ซึ่งจะได้ภาพที่คมชัดเห็นรายละเอียดของสถานที่ต่าง ๆ มากกว่าไฟล์ที่บีบอัดเพื่อส่งให้ระบบ Course On Demandตามกำหนดได้

1.3.4 ผู้สอนสามารถใช้ลายน้ำ “watermark” ในเอกสารไฟล์ประเภท .doc เพื่อลดการละเมิดสิทธิ์ในการเผยแพร่เอกสารโดยไม่ได้รับอนุญาตได้ และสามารถกำหนด Password ให้กับเอกสารชนิดต่าง ๆ

1.3.5 ผู้สอนสามารถลดปัญหาการทุจริตจากการสอบออนไลน์ได้ โดยกระตุ้นให้นักศึกษาทำแบบทดสอบทุก ๆ ครั้งหลังเรียนครบในแต่ละบท เพื่อลดความกดดันให้กับนักศึกษาเมื่อสอบปลายภาค ทำให้นักศึกษาสามารถทำคะแนนสอบปลายภาคได้ในเกณฑ์ดีถึงดีมาก

2. ข้อคิดในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบออนไลน์

2.1 ข้อดี

- (1) นักเรียนที่ไม่สามารถเดินทางมาเรียนที่มหาวิทยาลัย และนักศึกษาที่ทำงานแล้วมีโอกาสเข้าเรียนออนไลน์ได้อย่างสม่ำเสมอ ลดการเดินทาง ไม่เสี่ยงโรค
- (2) การสอนออนไลน์ด้วยโปรแกรม Zoom, Google Classroom and Meet มีบรรยากาศการเรียนเหมือนอยู่ในห้องเรียนจริง ซึ่งระบบ Course On Demand ไม่สามารถทำแบบนี้ได้
- (3) การสอนออนไลน์สด สามารถสอดแทรกได้ทั้งรูปภาพ เพลง วิดีโอได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และเป็นไฟล์วิดีโอที่มีความคมชัดสูงกว่าในระบบ Course On Demand (M-Learning)
- (4) ห้องเรียนออนไลน์คล้ายห้องปฏิบัติการทางภาษา นักศึกษาสามารถฟังเนื้อเรื่องที่ชัดเจนในบรรยากาศสบาย ๆ ตามที่นักศึกษาต้องการโดยไม่ต้องอยู่ในห้องเรียนที่บรรยากาศร้อนเสียงดัง ซึ่งอาจเป็นอุปสรรคกับการเรียนรู้ในที่เงียบสงบที่บ้าน
- (5) ผู้สอนสามารถติดต่อสื่อสารกับนักศึกษาได้แบบเรียลไทม์ สะดวก รวดเร็ว และตอบโต้ได้ทันที

2.2 ข้อเสีย

- (1) ไม่สามารถใช้วิธีการสอนดั้งเดิมที่มีความหลากหลายเพื่อฝึกทักษะต่าง ๆ บางอย่างได้ เช่น การจับคู่ฝึกสนทนา การเล่นเกมที่ต้องอาศัยร่างกายเคลื่อนไหวให้ชั้นเรียน
- (2) โปรแกรม Zoom แบบไม่มีค่าใช้จ่ายมีเวลาจำกัดเพียง 40 นาที เมื่อตัดต้องเข้ากันใหม่ ทำให้ขาดความต่อเนื่องในการเรียนการสอน
- (3) ยากต่อการควบคุมและจัดระเบียบการทำงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล และการเรียนรู้ในห้องเรียนออนไลน์ยากที่จะมอบหมายให้ทำงานกลุ่มที่ต้องทำส่งหรือฝึกพูดในช่วงเวลาเรียน รวมถึงเรื่องระบบเสียง เมื่อเปิดไมค์พร้อมกันทุกคน เสียงแทรกจากรอบข้างรบกวนการสนทนา
- (4) ไม่มีกระดานหรือพื้นที่ให้เขียนอธิบายหัวข้อและคำถามที่เกิดขึ้นระหว่างบทเรียน นอกจากพิมพ์ข้อความสั้น ๆ ที่ไม่ค่อยสะดวกนัก
- (5) รูปแบบการทำงานที่เปลี่ยนไป หลายคนยังไม่ได้พัฒนานิสัยและหลักการของการทำงาน หรือการเรียนรู้ในสภาวะใหม่ที่ต้องมีการขวนขวายหาความรู้ทางเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น
- (6) ผู้สอนอาจดูแลนักศึกษาได้ไม่ทั่วถึงในวิชาที่มีนักศึกษาจำนวนมาก โดยเฉพาะวิชาภาษาที่นักศึกษาต้องฝึกฟัง พูด อ่าน เขียน และแปลคำศัพท์
- (7) อาจารย์ไม่สามารถติดต่อกับนักศึกษาที่ไม่เคยมาเรียนได้ หากนักศึกษาไม่ขวนขวายติดต่ออาจารย์มาเอง เพราะอาจารย์ไม่ทราบว่าผู้ใดลงทะเบียนเรียนวิชานั้นบ้าง

(8) การเรียนแบบกลุ่มเปิด ทำให้นักศึกษาบางคนไม่กล้าปฏิสัมพันธ์โต้ตอบในกลุ่ม จนกลายเป็นการสื่อสารทางเดียวของผู้สอน

(9) การตรวจงาน การบ้าน และการอธิบายแบบตัวต่อตัวทำได้ไม่เต็มที่

(10) นักศึกษาบางกลุ่ม ไม่มีความพร้อมด้านอุปกรณ์ หรือมีอุปกรณ์แต่ขาดความรู้เรื่อง ขั้นตอนการใช้ระบบต่าง ๆ ส่งผลให้ไม่สามารถเข้าถึงการเรียนการสอนแบบออนไลน์ได้

2.3 ข้อเสนอแนะ (1) คณะมนุษยศาสตร์ควรมีระบบ internet ที่เสถียร (2) คณะฯ ควรจัดซื้อลิขสิทธิ์ Zoom หรือโปรแกรมอื่นที่สามารถใช้สอนออนไลน์ในลักษณะ Live ได้ และจัดอบรมการใช้สื่อการสอนออนไลน์แก่อาจารย์ (3) ส่วนกลางมหาวิทยาลัย หรือคณะฯ ควรส่งข้อมูลของนักศึกษาให้อาจารย์ผู้สอน เพื่อสะดวกในการติดต่อและเชิญเข้าห้องเรียน (4) คณะฯ ควรส่งข้อมูลเว็บไซต์ของทุกสาขาวิชา และอีเมลของคณาจารย์ให้ สวป. หรือฝ่ายรับสมัครนักศึกษา เพื่อเพิ่มข้อมูลไว้ในคู่มือรับสมัครนักศึกษาใหม่ด้วย

การจัดการความรู้ด้านการวิจัย หัวข้อ

แนวทางการวิจัยแบบ New Normal สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ในปี 2563 มหาวิทยาลัยรามคำแหงได้อนุมัติทุนวิจัย New Normal ให้แก่คณาจารย์ในสาขาวิชาต่าง ๆ เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเก็บข้อมูลและการปรับหัวข้อให้ดำเนินการวิจัยได้ภายใต้มาตรการปิดประเทศของรัฐบาลในช่วงที่ไวรัสโคโรนาระบาดระลอกแรก มีคณาจารย์ได้รับทุนจำนวน 8 หัวข้อ คณะกรรมการจัดการความรู้ด้านการวิจัย จึงได้เชิญผู้รับทุนวิจัยมาเป็นวิทยากรเพื่อมาเผยแพร่ถึงแนวทางการคิดหัวข้อ การเก็บข้อมูลและการปรับกระบวนการวิจัยในแต่ละสาขา ทั้งนี้เพื่อให้ตอบสนองมาตรการของรัฐบาล และการคำนึงถึงความปลอดภัยทั้งผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูล ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. หัวข้อวิจัย เรื่อง 5 มัสยิด 5 แลนมาร์กในพื้นที่กรุงเทพมหานครชั้นใน : กรณีศึกษาภูมิทัศน์ทางภาษาศาสตร์และวัฒนธรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าทางการท่องเที่ยวตามแนววิถีใหม่ให้ชุมชน

ผู้ทำวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภัทรา บุญปัญญาโรจน์ สาขาวิชาคติชนวิทยา

ผู้ร่วมวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดุลยวิทย์ นาคนาวา สาขาวิชาภาษาศาสตร์

ผู้วิจัยให้แนวทางการคิดหัวข้อในเชิงบูรณาการระหว่างวัฒนธรรมและภาษาศาสตร์ ซึ่งสัมพันธ์กับความเชื่อและการนำเสนอถ่ายทอดข้อมูลความเชื่อทางศาสนาผ่านภาษาศาสตร์ และทฤษฎีด้านวัฒนธรรมการท่องเที่ยว โดยมีมัสยิด 5 แห่งในบริเวณกรุงเทพมหานครเป็นกรณีศึกษา งานวิจัยเรื่องนี้ มีการจัดเตรียมเครื่องมือและแบบฟอร์มการสำรวจภาคสนาม และรวบรวมข้อมูลร่วมกับภาคีที่เกี่ยวข้องผ่านการรวบรวมข้อมูลเอกสาร (documentary search) การสังเกตการณ์ (observation) แบบสัมภาษณ์ อย่างมีโครงสร้างเพื่อการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) กับผู้ให้ข้อมูล 3 กลุ่มได้แก่ ตัวแทนมัสยิด ผู้ประกอบอาชีพในพื้นที่ชุมชน และผู้พักอาศัยในชุมชน โดยเฉพาะประเด็นการปรับชุมชนรอบมัสยิดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ทั้งในแง่ของข้อคิดเห็น ความพร้อมของชุมชน ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงข้อเสนอแนะจากผู้ให้ข้อมูลซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาคสนามทั้ง 5 แห่งเป็นกรณีศึกษา ดังนี้ มัสยิดมหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย มัสยิดเซฟี (ตึกขาว) เขตคลองสาน มัสยิดต้นสน เขตบางกอกใหญ่ มัสยิดจักรพงษ์ เขตบางลำพู และมัสยิดบางอุทิศ เขตบางคอแหลม แต่ด้วยเหตุภาวะการระบาดของไวรัสโคโรนา จึงมีการ

ปรับเปลี่ยนวิธีการเก็บข้อมูล อาจจะเป็นการเก็บข้อมูลผ่านเอกสาร หรือการสัมภาษณ์ผ่านเครื่องมือสื่อสารเป็นรายการต่อไป

ผลของการวิจัยนี้ ผู้วิจัยหวังว่าองค์ความรู้ที่เกิดขึ้นจะเป็นประโยชน์ในการเพิ่มมูลค่าทางการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามแนวทางวิถีใหม่ให้แก่ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง เช่น การท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร สำนักงานเขตฯ และการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

2. หัวข้อวิจัยเรื่อง การเตรียมความพร้อมเข้าสู่สภาวะสูงวัยของสตรีข้ามเพศในสังคมไทย

ผู้ทำวิจัย อาจารย์ ดร.ภคพล เส้นขาว สาขาวิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา

ผู้วิจัยให้แนวทางการเก็บข้อมูลที่น่าสนใจดังนี้

เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ในการสัมภาษณ์จะใช้ศึกษาจากคำบอกเล่า (Oral History) โดยผู้วิจัยสัมภาษณ์จากผู้ที่มีความสามารถให้ข้อมูลหลัก (Key-informants) ซึ่งเป็นกลุ่มสตรีข้ามเพศ (Purposive Sampling) ที่มาจากหลากหลายอาชีพ ทั้งหน่วยงานราชการ ภาคเอกชน และอาชีพอิสระ จากการบอกต่อ (Snowball Technique) โดยเริ่มจากกลุ่มที่เปิดเผยและพร้อมที่จะเปิดเผยข้อมูล

ประเด็นสำคัญของการวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยตระหนักถึงการขออนุญาตจากคณะกรรมการจริยธรรมของการวิจัย สำหรับการเก็บข้อมูลอาจต้องระมัดระวังในภาวะการระบาดของไวรัสโคโรนา ทั้งนี้ อาจจะต้องปรับเปลี่ยนเป็นการสัมภาษณ์ผ่านเครื่องมือสื่อสาร แต่ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ไม่น่าจะสะดวกใจที่จะให้สัมภาษณ์ผ่านโปรแกรมต่าง ๆ และมีการบันทึกเทป ผู้วิจัยจึงจะต้องหาวิธีที่ให้เกิดความพอใจ สะดวกใจ ของผู้ให้ข้อมูล โดยการขออนุญาตผู้ให้สัมภาษณ์ผ่านระบบออนไลน์ แต่จะไม่มี การบันทึกวิดีโอการสัมภาษณ์ จะทำเพียงบันทึกเสียงเท่านั้น ซึ่งกระบวนการวิธีต่าง ๆ จะปรับปรุงเปลี่ยนแปลงไปแล้วแต่กรณี

สำหรับการตรวจสอบเครื่องมืออื่น ผู้วิจัยเสนอแนวทางดังนี้

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยจะใช้หลักการสามเส้า (Triangulation) ในการตรวจสอบข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อให้มีความเที่ยงตรงและน่าเชื่อถือ โดยใช้วิธีการดังนี้

1. การตรวจสอบด้านข้อมูล (Data Triangulation) โดยตรวจสอบจาก เวลา สถานที่ และ บุคคลที่ต่างกัน

2. เปรียบเทียบจากการเก็บรวบรวมข้อมูลหลายวิธี (Methodological Triangulation) โดยรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างกัน ในการรวบรวมข้อมูลเรื่องเดียวกันเพื่อความแน่นอนว่าข้อสรุปนั้นเที่ยงตรงตามความเป็นจริงหรือไม่

3. การเปรียบเทียบจากการใช้แนวคิดและทฤษฎีหลาย ๆ ชุด (Theory Triangulation) เพื่อตรวจสอบว่าผู้วิจัยสามารถใช้แนวคิดทฤษฎีต่างไปจากเดิมในการตีความข้อมูลแตกต่างกันได้มากน้อยเพียงใด

งานวิจัยนี้ผู้วิจัยคาดหวังว่าจะนำไปสู่แนวทางในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่สภาวะสูงวัยของสตรีข้ามเพศใน ประเทศไทย และสามารถใช้ชีวิตในสภาวะสูงวัยได้อย่างมีคุณภาพ

3. หัวข้อวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาบริการห้องสมุดประชาชนเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในวิถีใหม่

ผู้ทำวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.ประภาส พาวินันท์ สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์

ผู้วิจัยตั้งวัตถุประสงค์ของงานวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความต้องการใช้บริการห้องสมุดประชาชนเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของผู้ใช้บริการ

2. เพื่อศึกษาการให้บริการห้องสมุดประชาชนเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อัธยาศัย

3. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการใช้บริการห้องสมุดประชาชนเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของผู้ใช้บริการ

4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาบริการห้องสมุดประชาชนเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัย

การแบ่งปันความรู้เกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อแก้ปัญหาการระบาดของโรคโควิด 19 และการปิดเมืองของรัฐบาล

ผู้วิจัยระบุกลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ไว้ดังนี้

ประชากร คือ ผู้ใช้บริการห้องสมุดประชาชน จำนวน 3,761,307 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน และบรรณารักษ์ ห้องสมุดประชาชน จำนวน 905 แห่ง ได้กลุ่มตัวอย่าง 277 คน นอกจากนั้น ผู้วิจัยจะลงพื้นที่เพื่อสัมภาษณ์ครูบรรณารักษ์ และผู้บริหารสำนักงานการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จำนวน 24 คน

ในระยะเวลาที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 และรัฐบาลมีมาตรการปิดเมือง ผู้วิจัยได้ดำเนินการปรับวิธีการเก็บแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. การเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม หลายรูปแบบ คือ การส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์จากผู้บริหารจังหวัดสำนักงานการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) ทั้งผู้อำนวยการ กศน.จังหวัด และผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ เพื่อประสานงานการเก็บรวบรวมแบบสอบถามทางไปรษณีย์และการเก็บแบบสอบถามออนไลน์ (ผ่าน Google form)

2. การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ ได้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการประสานงานการสัมภาษณ์ออนไลน์ เพื่อหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าระหว่างผู้วิจัยและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) ได้แก่ ครู บรรณารักษ์ และผู้บริหาร กศน. ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี โดยเฉพาะการส่งข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานการศึกษาอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของห้องสมุดประชาชน ในสังกัด กศน.

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยหวังว่าจะก่อให้เกิดประโยชน์ ดังนี้

ในการศึกษาเกี่ยวกับการจัดบริการสารสนเทศของห้องสมุดประชาชนเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ครั้งนี้จะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการบริการให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการมากขึ้น เพื่อนำผลของการวิจัยนี้ นำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับในการกำหนดมาตรฐานและการพัฒนาห้องสมุดประชาชนให้สอดคล้องกับกับพันธกิจในการส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

4. หัวข้อเรื่อง การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในมิติวิถีใหม่ของชาวชุมชนตลาดน้ำพื้นที่ กรุงเทพมหานคร

ผู้ทำวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งกฤษณ์ ศรีธธาธนพัฒน์ สาขาวิชาภาษาไทย

โครงการวิจัยในหัวข้อ วิถีใหม่ New Normal ในช่วงที่ได้รับผลกระทบจากโควิด 19 นั้น ผู้วิจัยได้ทำโครงการวิจัยเรื่อง การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในมิติวิถีใหม่ของชาวชุมชนตลาดน้ำพื้นที่ กรุงเทพมหานคร เหตุที่ผู้วิจัยสนใจเรื่องตลาดน้ำ เพราะว่าตลาดน้ำนับเป็นสถานที่ที่ถูกสั่งปิดตั้งแต่ช่วงแรกของการปิดสถานที่ที่จะก่อให้เกิดการระบาดของไวรัส ซึ่งการปิดตลาดน้ำนั้น ก็เกิดผลกระทบอย่างมากต่อชุมชนโดยรอบ จากที่เคยมีคนไปท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก แต่ต้องกลายเป็นตลาดร้าง ถึงแม้จะให้เปิดขายในช่วงกลางปี 2563 แต่คนยังไม่กล้าไปเที่ยวเหมือนดังเดิม

โครงการวิจัยนี้เป็นทุนระยะสั้น 8 เดือน ดังนั้น การเก็บข้อมูลงานวิจัยในช่วงโควิดนี้จึงมีเวลาไม่มากนัก และการลงพื้นที่เพื่อจะเก็บข้อมูลได้จะต้องลงหลังจากขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ซึ่งในขณะนี้อยู่ระหว่างขั้นตอนการดำเนินการขอจริยธรรมวิจัยอยู่ จึงต้องรอให้ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ก่อนจึงจะสามารถลงพื้นที่เก็บข้อมูลได้ ซึ่งในระหว่างที่รอนี้ คงจะใช้เวลาหลายเดือนกว่าจะได้รับการอนุมัติ และตลาดน้ำอีกไม่นานก็คงจะเปิด ถ้าการขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ล่าช้า อาจทำให้การลงพื้นที่ได้รับผลกระทบในเรื่องของเวลาที่จะกระชั้นมากเกินไป อาจต้องเก็บข้อมูลด้วยความรีบเร่ง และนำข้อมูลมาวิเคราะห์อย่างรวดเร็ว และในการลงพื้นที่เก็บข้อมูลในช่วงไวรัสโควิดนี้ ผู้วิจัยต้องดำเนินการภายใต้มาตรการป้องกันตัวเองจากการแพร่ระบาดของไวรัสอย่างเคร่งครัด รวมถึงตัวผู้ที่ถูกสัมภาษณ์เองด้วย อย่างไรก็ตามระหว่างรออนุมัติจริยธรรมนั้น ผู้วิจัยก็จะเตรียมทบทวนวรรณกรรม กรอบแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้ เตรียมอ้างอิง หรืออื่น ๆ ระหว่างรอการอนุมัติจริยธรรมวิจัย